

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

01.06.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[В Україні відсоток витрат на культуру – приблизно 1% ВВП](#)

[Мінкульт планує розширити програму «Тисячovesна» на українські книжки та онлайн-ігри. – Анна Коваленко](#)

[Працівникам культури можуть підвищити зарплати вже з 2027 року. – Анастасія Загоруй](#)

[Режисерка Аліса Коваленко отримала державну нагороду. – Влада Колодій](#)

[Таїсію Повалій заочно засудили до 12 років ув'язнення з конфіскацією майна](#)

Вшанування пам'яті

[Тінь Дантова. – Оксана Щур](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Зеленський запровадив санкції щодо російської пропагандистки Марії Сіттель та осіб, відповідальних за репресії. – Марина Пилипенко](#)

[Як збільшити видимість теми окупованих територій в українському медіапросторі. – Соломія Станович](#)

Мовні питання

[58% опитуваних змінили мову спілкування за останні 3 роки, – дослідження Мінкульту. – Наталія Данькова](#)

[російська залишається мовою неформального спілкування молоді, – опитування Київради. – Марина Пилипенко](#)

[На Миколаївщині депутатка вдруге порушила мовний закон: їй винесли штраф](#)

Креативні індустрії

[В Україні вперше вручили Brave Awards за армійський маркетинг. Ви точно знаєте переможців](#)

[Дружини українських військових презентували у Німеччині колекцію суконь, присвячених війні в Україні. – Микита Кишиневський](#)

[Оксана Скибінська отримала спецвідзнаку за внесок у розвиток української креативної індустрії. – Оксана Наумова](#)

Благодійність

[НАМУ, який постраждав від обстрілу, можна підтримати донатом, відвідавши онлайн-виставку](#)

Фестивалі

[У Львові відбувся благодійний фестиваль пам'яті Ірини Цибух. – Марина Пилипенко](#)

[«ЧекаFest 2.0»: як у Львові відбувався благодійний фестиваль пам'яті Ірини Цибух. – Анастасія Князева, Іванка Дусько](#)

[Малий театр оголосив програму цьогорічного фестивалю «Культ Києва». – Закревська Оля](#)

Музика

[«Працюю від відчуття дитячого захоплення» – інтерв'ю з Максимом Коломійцем, який ставить українську оперу в Нью-Йорку. – Юлія Ткачук](#)

[«Музика в замку»: в Острог завітає Рівненська обласна філармонія. – Галина Максимчук](#)

Візуальні мистецтва

[«Nono et Patria...»: у Львові художник Євген Равський представить нову візуальну мову для військових відзнак. – Ярина Коваль](#)

[Визначено найкращі світлини пам'яток України за версією Вікіпедії. – Юлія Дон](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[В Україні вийшов онлайн документальний фільм «Стрічка часу» Катерини Горностай, який показали на Берлінале. – Катерина Кадакова](#)

[«Неможливо побудувати хорошу комедію без драми, проте драму без комедії – можна», – Дмитро Хрипун, ICTV2. – Наталка Соколенко](#)

Література. Книговидання

[Ніна Мюррей стала лауреаткою Drahoman Prize 2025 за переклад драми Лесі Українки. – Дар'я Лобанок](#)

[Translate Ukraine: як українська література виходить за межі мов-гігантів. – Олеся Бойко](#)

[Премія «Книга року ВВС 2026» оголосила про старт прийому заявок. – Юрій Свириднюк](#)

[Визначили поетку, які поїде від України змагатися на європейському чемпіонаті зі слему. – Олеся Бойко](#)

Музейна справа

Що варто знати про київського шістдесятника Григорія Гавриленка? – Аліна Колотєєва

До дня Києва на Подолі відкрився оновлений музей «Кам'яниця київського вїта». – Тетяна Борисенко

Охорона культурної спадщини

Проект з Херсонщини про художницю Полїну Райко отримав європейську нагороду. – Дарина Рубан

У селі Демня на Львівщині після реконструкції відкрили історичний костел. – Наталїя Шутка

Мїжнародне співробітництво

У Кенїї відкрили першу в Східній Африці «Українську книжкову полицку»

Фонди Національного музею музичних інструментів у Римі поповнилися українською бандурою. – Юлія Дон

Загальні питання

В Україні відсоток витрат на культуру – приблизно 1% ВВП

В Україні відсоток витрат на культуру не досягає навіть до 1% валового внутрішнього продукту, що є низьким показником. Про це заявила віцепрем'єр-міністерка з питань гуманітарної політики – міністерка культури України Т. Бережна під час пресконференції на «Книжковому Арсеналі». Вона зазначила, що у порівнянні з минулим роком, бюджет культурної сфери, якою опікується Мінкульт, зріс на 40%. Якщо у 2025 році міністерство мало 11 мільярдів гривень на культуру, то в 2026 році – відомство має уже 15 мільярдів. «Ми бачимо зріст інвестицій у цю сферу, і я думаю, це означає, у тому числі, й зріст відповідальності. Тому що ми маємо показати протягом року, що ми опікуємося цими грошима грамотно», – сказала міністерка. Вона додала, що бюджет Мінкульту – це не єдине джерело, з якого фінансується культура. Фінансування йде також з місцевих бюджетів – вони у своєму розпорядженні мають близько 50 мільярдів гривень. Бережна також зауважила: «У наступних бюджетних періодах вимагати більше грошей на культуру. Тому що культура безпосередньо пов'язана з тим як ми ведемо себе у цій війни, як ми проявляємо суспільну стійкість, як ми взагалі поводимося як свідомі громадяни». Докладніше:

<https://chytomo.com/v-ukraini-vidsotok-vytrat-na-kulturu-pryblizno-1-vvp/>

Мінкульт планує розширити програму «Тисячovesна» на українські книжки та онлайн-ігри. – Анна Коваленко

Проект підтримки українського культурного продукту «Тисячovesна» у 2027 році планують розширити на дві додаткові категорії – книги та онлайн-ігри. Відповідні зміни вже передбачено в бюджетній декларації, заявила віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури Т. Бережна під час фестивалю «Книжковий Арсенал». Вона додала, що планує сприяти збільшенню бюджету проекту на декілька мільярдів гривень. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/tisyachovesnu-planuyut-rozshiriti-na-knigi-y-igri-berezhna-315269/>

Працівникам культури можуть підвищити зарплати вже з 2027 року. – Анастасія Загоруй

Віцепрем'єр-міністерка з питань гуманітарної політики – міністерка культури України Т. Бережна під час пресконференції на «Книжковому Арсеналі» повідомила, що триває робота над бюджетною декларацією на 2027 рік – ведуться предметні переговори про збільшення розміру заробітних плат у сфері культури. «Культура все ж таки тримається на людях, і, як ми встановили на підставі дослідження, яке було проведене два роки тому, – 27% працівників культурної сфери покинули цю сферу з різних причин: це була еміграція, це був перехід в іншу сферу через те, що там платять більше. Ми розуміємо, що заробітна плата цих людей має бути належною, і це буде причиною повернутися», – зазначила Бережна. Докладніше:

<https://chytomo.com/pratsivnykam-kultury-mozhut-pidvyshchyty-zarplaty-vzhe-z-2027-roku/>

Режисерка Аліса Коваленко отримала державну нагороду. – Влада Колодій

29 травня українську режисерку А. Коваленко відзначено державним орденом «За заслуги» III ступеня. Нагорода є визнанням багаторічної професійної діяльності, послідовної громадянської позиції та важливої адвокаційної роботи задля захисту прав постраждалих від воєнних злочинів росії, зазначають у Державному агентстві України з питань кіно. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1319203-reziserka-alisa-kovalenko-otrimala-derzavnu-nagorodu/>

Таїсію Повалій заочно засудили до 12 років ув'язнення з конфіскацією майна

Вінницький міський суд заочно засудив співачку та колишню народну депутатку Т. Повалій до 12 років позбавлення волі. Її визнано винною у колабораційній діяльності, пропаганді війни та виправдовуванні збройної агресії рф проти України. Крім тюремного терміну, суд заборонив Повалій обіймати певні посади протягом 15 років і постановив конфіскувати її майно на користь держави. Це не перше рішення щодо активів Повалій. У 2024 році Вищий антикорупційний суд ухвалив рішення про стягнення її майна в дохід держави. Під конфіскацію потрапили земельні ділянки та нерухомість у Київській області, транспортні засоби, зброя, а також майнові права на дев'ять музичних творів співачки. Докладніше:

<https://bit.ua/2026/05/tayisiyu-posalij-zaochno-zasudyly-do-12-rokiv-uv-yaznennya-z-konfiskatsiyeyu-majna/>

Вшанування пам'яті

Тінь Дантова. – Оксана Щур

Письменниця О. Щур розмірковує про політику пам'яті та ідею національного Пантеону в контексті перепоховання А. Мельника і С. Федак-Мельник. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/06/01/742132_tin_dantova.html

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Зеленський запровадив санкції щодо російської пропагандистки Марії Сіттель та осіб, відповідальних за репресії. – Марина Пилипенко

Президент України В. Зеленський підписав два укази, якими ввів у дію рішення Ради національної безпеки і оборони України щодо синхронізації санкцій з рішеннями Європейського Союзу. Зокрема, санкції застосовано до російської пропагандистки М. Сіттель, яка системно поширювала дезінформацію щодо України. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250143/2026-05-30-zelenskyy-zaprovadyv-sanktsii-shchodo-rosiyskoi-propagandystky-marii-sittel-ta-osib-vidpovidalnykh-za-represii/>

Як збільшити видимість теми окупованих територій в українському медіапросторі. – Соломія Станович

росія все більше ізолює тимчасово окуповані території (ТОТ) від українського інформаційного поля. Окрім блокування медіа, соціальних мереж та інших інструментів зв'язку, країна-агресорка тепер «бореться» з телебаченням. Окупанти зрізають старі супутникові тарілки на тимчасово непідконтрольних територіях і встановлюють власні під назвою «русскій мір». Технічні складності – не єдина перешкода для комунікації. Проблемою також є подекуди недостатня кількість і якість інформації про захоплені росією землі, яка публікується в українських медіа. Інтерактивна сесія «Нерозказана історія: як оживити висвітлення подій на ТОТ», що відбулася у межах сайд-івенту конференції LMF 2026, стала місцем для пошуку відповіді на питання, як українська медіаспільнота може краще висвітлювати інформацію з тимчасово окупованих територій. До події, ініційованої фондом «Партнерство за сильну Україну», долучилися представники національних і регіональних українських медіа, громадського сектора та міжнародних організацій. Серед спікерів, які ділилися досвідом і роздумами, були керівниця видання «Східний варіант» А. Руденко, заступниця головного редактора херсонської медіаплатформи «Вгору» Є. Жарких, програмний директор ГО «Детектор медіа» та член Наглядової ради Суспільного мовлення В. Міський, а також керівниця проєкту «РІА Південь», головна редакторка ТРК «Мелітополь» С. Залізецька, креативний директор LMF О. Довженко. Модерував зустріч блогер Д. Казанський. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250144/2026-05-30-yak-zbilshyty-vydymist-temy-okupovanykh-terytoriy-v-ukrainskomu-mediaprostorii/>

Мовні питання

58% опитуваних змінили мову спілкування за останні 3 роки, – дослідження Мінкульту. – Наталія Данькова

Міністерство культури України разом з дослідницькою компанією Research.ua провело дослідження культурних уподобань українців – «Культура в Україні». Щодо вживання української мови, то більшість опитаних кажуть, що спілкуються українською. Втім досить значний відсоток двомовних. При цьому 58% респондентів кажуть, що змінили мову спілкування за останні 3 роки. З них 19 повністю перейшли на українську, а 39% частково. Основна мотивація: патріотизм (59%), бажання краще інтегруватися (25%) та потреби роботи і навчання (23%). Українська у пріоритеті щодо споживання культурного контенту. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250133/2026-05-29-58-opytuvanykh-zminyly-movu-spilkuvannya-za-ostanni-3-roky-doslidzhennya-minkultu/>

російська залишається мовою неформального спілкування молоді, – опитування Київради. – Марина Пилипенко

російська мова залишається мовою неформального спілкування київської молоді попри те, що українська домінує у навчальному процесі столичних шкіл. Про це свідчать результати опитування, проведеного постійною комісією

Київської міської ради з питань освіти і науки, молоді та спорту серед учнів 8–12 класів. «Українська виграла в класі, але ще не виграла коридори закладів освіти. Вона є мовою підручника, але ще не завжди є мовою перерви, жарту, дружби та неформальної розмови», – сказала секретар Київської міської молодіжної ради при Київській міськраді С. Руданецька. Серед основних бар'єрів для переходу на українську школярі назвали звичку спілкуватися іншою мовою – 62,6%, російськомовне сімейне середовище – 46,7%, а також відсутність українськомовного середовища – 37%. Лише 16,3% школярів повідомили, що свідомо уникають російськомовного контенту в TikTok та Instagram Reels, тоді як 30,1% готові підписуватися на російськомовних авторів, якщо контент видається цікавим. Водночас результати дослідження демонструють позитивну динаміку: 36,8% учнів повідомили, що останнім часом стали більше використовувати українську мову, і лише 3,2% – що частіше використовують російську. Також 57,4% учнів хотіли б додатково вдосконалювати українську мову, а понад половина опитаних скористалася б безкоштовними онлайн-курсами. Водночас 55,2% школярів не знають про існуючі мовні курси та платформи у Києві. Докладніше:

<https://ms.detector.media/withoutsection/post/39284/2026-05-30-rosiyska-zalyshaietsya-movoyu-neformalnogo-spilkuvannya-molodi-opytuvannya-kyivrady/>

На Миколаївщині депутатка вдруге порушила мовний закон: їй винесли штраф

На депутатку Первомайської міської ради Миколаївської області накладено адміністративне стягнення у вигляді штрафу у розмірі 8500 гривень за повторне протягом року порушення вимог мовного законодавства. Посадовиця використала недержавну мову під час засідання 92-ї сесії Первомайської міської ради. Це є порушенням частини першої статті 12 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Раніше її вже притягували до адміністративної відповідальності за аналогічне порушення у 2025 році, однак вона повторно використала російську мову під час офіційного засідання органу місцевого самоврядування. Докладніше:

<https://chytomo.com/na-mykolaivshchyni-deputatka-vdruhe-porushyla-movnyj-zakon-ij-vynesly-shtraf/>

Креативні індустрії

В Україні вперше вручили Brave Awards за армійський маркетинг. Ви точно знаєте переможців

Brave Awards – перший в Україні конкурс військової реклами у межах Ukrainian Creative Stories – платформи, що об'єднує провідні національні та міжнародні рекламні фестивалі України. Церемонія нагородження відбулася 28 травня. Загалом на конкурс подано 145 робіт від 55 підрозділів. До короткого списку увійшло 25 робіт. За результатами роботи журі, чотири отримали золото, 13 – срібло, 11 – бронзу. Так, наприклад, золото отримали дві креативні кампанії Третього армійського корпусу: «Ми тут, щоб жити» та «Готуємо до будь-якого сценарію». Перший корпус НГУ «Азов» також отримав дві золоті нагороди.

Перемогли кампанії «А мій в Азові» та «Азовська школа». А найбільше нагород виборов Другий корпус НГУ «Хартія» – три срібла та дві бронзи. Срібло отримали кампанії «Зростає у „Хартії”», «Дзвони 3333» та «Робота з бронюванням». Бронзу – за оновлення айдентики та кампанію «Приходь писати умови миру». Докладніше:

<https://www.platfor.ma/v-ukrayini-vpershe-vruchyly-brave-awards-za-armiyskyj-marketynг-vy-tochno-znayete-peremozhtsiv/>

Дружини українських військових презентували у Німеччині колекцію суконь, присвячених війні в Україні. – Микита Кишиневський

У німецькому місті Гайльбронн відбулася презентація колекції вишитих суконь української дизайнерки О. Дрозд. У ролі моделей у показі взяли участь українські жінки, чиї рідні загинули внаслідок бойових дій, зникли безвісти або перебувають у полоні. Під час виходу кожної з 15 учасниць на подіум, на екрані транслювалися відеоролики з їхніми особистими фотографіями. Розповіді жінок супроводжувалися аудіозаписами та перекладом у вигляді німецьких субтитрів. Колекція отримала назву «Візерунки ДОлі». Її авторка, чоловік якої загинув на фронті у серпні 2023 року, використала у дизайні символічні орнаменти. Кожна сукня має окрему назву, що відображає тематику війни та її наслідків: «Жага до життя»; «Повернення додому»; «Між сиренами»; «Фенікс»; «Воля». За словами дизайнерки, основне завдання показу – проінформувати європейську аудиторію про вплив війни на життя українців через використання мистецьких форматів. Докладніше:

<https://shotam.info/druzhyny-ukrainskykh-viyskovykh-prezentuvaly-u-nimechchyni-kolektsiiu-sukon-prysviachenykh-viyni-v-ukraini/>

Оксана Скибінська отримала спецвідзнаку за внесок у розвиток української креативної індустрії. – Оксана Наумова

Директорка департаменту спецпроектів Суспільного й голова української делегації на «Євробаченні» О. Скибінська отримала спецвідзнаку за внесок у розвиток української креативної індустрії у рамках культурної події Ukrainian Gala/ Vytoky. Спеціальними нагородами відзначено представників креативної індустрії, які часто залишаються за лаштунками, проте багаторічно створюють культурні та музичні проекти. Загалом за внесок у розвиток креативної індустрії нагороди отримали 9 представників різних напрямів: музичних, технічних, організації івентів, роботи на міжнародній арені та інших. Подію Ukrainian Gala/ VYТОКУ створено під патронатом Новітнього центру креативної індустрії. Докладніше:

<https://stv.detector.media/suspilna-korporatsiya/read/9386/2026-05-29-oksana-skybinska-otrymala-spetsvidznaku-za-vnesok-u-rozvytok-ukrainskoi-kreatyvnoi-industrii/>

Благодійність

NAMU, який постраждав від обстрілу, можна підтримати донатом, відвідавши онлайн-виставку

NAMU, який постраждав від обстрілу рф, можна підтримати донатом, відвідавши віртуальну виставку. За донат у 200 грн можна онлайн переглянути шедеври українського живопису з колекції музею – Мурашка, Богомазова, Екстер, Бурлюка та інших митців. А за донат у 250 грн – подивитися на українське портретне мистецтво. Також можна замовити музейний мерч, відвідати події лекторію, який продовжують у нових партнерських просторах, та просто допомогти благодійним внеском. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/namu-yakyj-postrazhdav-vid-obstrilu-mozhna-pidtrymaty-donatom-vidvidavshy-onlajn-vystavku/>

Фестивалі

У Львові відбувся благодійний фестиваль пам'яті Ірини Цибух. – Марина Пилипенко

У Львові відбувся благодійний фестиваль «ЧекаFest 2.0», присвячений пам'яті парамедикині, журналістки та менеджерки Суспільного І. Цибух. Головною темою дискусій та лекцій цього року став пошук та формування ідентичності. Спікери аналізували вплив культури та колективної пам'яті на формування українського суспільства. Особливою локацією стали «Простори пам'яті» від ГО «Вшануй», присвячені полеглим військовим України. На фестивалі виступили гурти «ДахаБраха», «Пиріг і Батіг», «ЩукаРиба», «Шепіт» і співачка Марина Круть. Зібрані гроші спрямують на закупівлю двох наземних роботизованих комплексів для 503 окремого батальйону морської піхоти, з яким Цибух разом з побратимами працювала під час ротаций. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250151/2026-05-31-u-lvovi-vidbuvsya-blagodiynyy-festyval-pamyati-iryny-tsybukh/>

«ЧекаFest 2.0»: як у Львові відбувався благодійний фестиваль пам'яті Ірини Цибух. – Анастасія Князева, Іванка Дусько

Докладніше:

<https://suspihne.media/lviv/1319171-cekafest-20-ak-u-lvovi-vidbuvsya-blagodijnij-festival-pamati-irini-cibuh/>

Малий театр оголосив програму цьогорічного фестивалю «Культ Києва». – Закревська Оля

Малий театр представив програму третього камерного фестивалю локального мистецтва «Культ Києва», який триватиме з 25 по 28 червня. Цьогорічною темою став «Маніфест» – мистецтво як позиція, висловлювання та дія. У 2026 році фестиваль виходить за межі київського контексту та залучає митців з інших міст України. До програми долучаться представники Львова, Харкова та Запоріжжя, а події охоплять театр, кіно, музику, візуальне мистецтво й освітні формати. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/afisha/kult-kyieva-manifest-maly-teatr/>

Музика

«Працюю від відчуття дитячого захоплення» – інтерв'ю з Максимом Коломійцем, який ставить українську оперу в Нью-Йорку. – Юлія Ткачук

Оперу про українських матерів, які вирушають у подорож, щоб повернути своїх дітей з російського полону, представлять у нью-йоркській Метрополітен-опері вже в сезоні 2027–2028. А 4 червня ексклюзивно її презентують у Національній опері України. «Матерів Херсона» створив український композитор М. Коломієць на лібрето Джорджа Бранта. Диригуватиме концертною версією канадська диригентка Кері-Лінн Вілсон – засновниця Ukrainian Freedom Orchestra та музична директорка «Київської камерати» з 2024 року. Генеральний директор Метрополітен-опери Пітер Гелб назвав оперу формою культурної підтримки України та наголосив, що твір «фіксує реальність війни» і засвідчує сміливість українців. Опера про Україну, яка звучить у США та створена на замовлення Метрополітен-опери – це радше виняток у засиллі новин про перемогу «хороших росіян» у Каннах та на Оскарі або ж відкриття російського павільйону на Венеційській бієнале. Та чи додає це тривоги її автору? І чому не варто порівнювати ці кейси? В інтерв'ю М. Коломієць розповідає про роботу над «Матерями Херсона», взаємодію академічної та популярної музики й перспективи розвитку української опери. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1318303-pracuu-vid-vidcutta-ditacogo-zahoplenna-intervu-z-maksimom-kolomijcem-akij-stavit-ukrainsku-operu-v-nu-jorku/>

«Музика в замку»: в Острог завітає Рівненська обласна філармонія. – Галина Максимчук

5 червня в межах масштабного фестивалю «Рівненські класичні резиденції» святковий концерт прийматиме Державний історико-культурний заповідник міста Острога. Вечір під назвою «Музика в замку» приурочено до визначної історичної дати – 500-річчя від дня народження українського магната і мецената, князя Василя-Костянтина Острозького (1526–1608). Докладніше про програму заходу:

<https://ostrog.rayon.in.ua/news/1076080-muzika-v-zamku-v-ostrog-zavitaje-rivnenska-oblasna-filarmonia>

Візуальні мистецтва

«Honor et Patria...»: у Львові художник Євген Равський представить нову візуальну мову для військових відзнак. – Ярина Коваль

29 травня у Палаці Потоцьких Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького відкрито виставку львівського художника Є. Равського «Honor et Patria / Честь і Батьківщина». Організатори називають експозицію спробою віднайти нову візуальну мову для військових відзнак, де нагорода постає не просто символом тріумфу чи офіційним атрибутом, а глибоко особистим знаком пережитого шляху, служіння, пам'яті та людської гідності. Адже саме Равський створив ескіз «Ордена Залізного Лева» – відзнаки, якою сьогодні у Львові нагороджують військових, медиків та волонтерів. Докладніше:

<https://zahid.espreso.tv/kultura-honor-et-patria-u-lvovi-khudozhnik-evgen-ravskiy-predstavit-novu-vizualnu-movu-dlya-viyskovikh-vidznak>

Визначено найкращі світлини пам'яток України за версією Вікіпедії. – Юлія Дон

Популярна онлайн-енциклопедія «Вікіпедія» підбила підсумки та назвала переможців національного етапу масштабного міжнародного фотоконкурсу «Вікі любить пам'ятки» за 2025 рік. Згідно з оприлюдненими даними, наша країна продемонструвала неймовірний результат і виборола перше місце у світовому рейтингу за обсягом надісланого матеріалу – загалом автори завантажили понад 38 тисяч медіафайлів. Професійне журі ретельно проаналізувало цей колосальний масив зображень та виокремило десятку найкращих кадрів. Окрім цього, українська світлина отримала визнання й на всесвітньому рівні. Фотографія старовинної дерев'яної церкви, зведеної на початку ХХ сторіччя в селі Михайлівка, що на Вінниччині, посіла почесну дев'яту сходинку на міжнародному етапі конкурсу. Конкуренція була надзвичайно високою, адже загальна кількість робіт з усіх країн-учасниць склала 234 тисячі фотографій. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/93860/vyznachenonajkrashhisvitlyny-pamyatokukrayinyzaversiyeyuvikipediyi/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

В Україні вийшов онлайн документальний фільм «Стрічка часу» Катерини Горностай, який показали на Берлінале. – Катерина Кадакова

На диджитал-платформах «Суспільного Мовлення» та на медіасервісі MEGOGO вийшов документальний фільм «Стрічка часу» К. Горностай про українські школи в умовах повномасштабного вторгнення. Картину знімали з весни 2023-го до літа 2024 року, а географія фільму охопила всю країну: від прифронтових шкіл та уроків у метро Харкова до класів у Києві, Чернігові, Миколаєві, Бучі та Бородянці. Головна мета релізу – зібрати кошти на відбудову Балаклійського ліцею № 1 імені О. А. Тризни у Харківській області, що постраждав від ворожих атак. Докладніше:

<https://divoche.media/2026/05/29/v-ukraini-vyyshov-onlayn-dokumentalnyy-film-strichka-chasu-kateryny-hornostay-iakyy-pokazaly-na-berlinale/>

«Неможливо побудувати хорошу комедію без драми, проте драму без комедії – можна», – Дмитро Хрипун, ICTV2. – Наталка Соколенко

У подкасті «Медіуми» Д. Хрипун, креативний продюсер ICTV2, шоуранер серіалів «АТП Перевізники», «Служба 112» й «Повернення», розповідає про те, чому саме серіальний формат став простором для складних тем, а глядач – готовим платити за якісний український контент. А ще про те, як народилася історія про повернення військових до цивільного життя. А також – як стримінгові платформи змінюють українське телебачення та саму культуру споживання серіалів, феномен О. Рудинського та співпрацю з Т. Цимбалюком. Докладніше:

<https://detector.media/mediumy/article/250130/2026-05-29-nemozhlyvo-pobuduvaty-khoroshu-komedyu-bez-dramy-prote-dramu-bez-komedii-mozhna-dmytro-khrypun-ictv2/>

Література. Книговидання

Ніна Мюррей стала лауреаткою Draĥoman Prize 2025 за переклад драми Лесі Українки. – Дар'я Лобанок

Ніна Мюррей стала переможницею премії для перекладачів та перекладачок книжок з української мови на мови світу Draĥomán Prize 2025. Її відзначено за переклад англійською мовою драми Лесі Українки «Кассандра». Церемонія нагородження відбулася 29 травня на «Книжковому Арсеналі». Лауреатка отримала статуетку, виготовлену українською художницею А. Звягінцевою, грошову винагороду в розмірі 3 000 євро, а також додаткові можливості для роботи та промоції своєї творчості. Спеціальну відзнаку за глибинний внесок у побудову спільного контексту між двома віддаленими культурами отримає Мрідула Гош, перекладачка з української мови на бенгальську. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/nina-myurrey-stala-laureatkoyu-drahoman-prize-2025-za-pereklad-drami-lesi-ukrajinki-315255/>

Translate Ukraine: як українська література виходить за межі мов-гігантів. – Олеся Бойко

За шість років програми Translate Ukraine українські книжки перекладено 34 мовами, а її підтримкою скористалися видавці з 47 країн. Але що робити, коли інтерес до української літератури зростає швидше, ніж з'являються перекладачі з української? Чи може англійська бути мовою-посередницею, не забираючи в української її суб'єктності? І що важливіше для перекладу – мова чи спільнота, яка читатиме книжку? Про межі мов-гігантів, транзитні переклади, літературних агентів, нові ринки, нестачу фахівців і те, як українським книжкам знаходити своїх читачів у світі, на «Книжковому Арсеналі» говорили Б. Лаюк, О. Одинока, Ю. Козловець, В. Шейко та литовський письменник і літературний агент Бенас Берантас. Модерував розмову О. Українець. Докладніше про найважливіше з неї:

<https://chytomo.com/translate-ukraine-iak-ukrainska-literatura-vykhodyt-za-mezhi-mov-hihantiv/>

Премія «Книга року BBC 2026» оголосила про старт прийому заявок. – Юрій Свиридюк

Редакція «BBC News Україна» спільно з культурною програмою Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) анонсувала прийом заявок на 22-й літературний конкурс «Книга року BBC». Докладніше про умови участі:

<https://suspilne.media/culture/1318665-premia-kniga-roku-bbc-2026-ogolosila-pro-start-prijomu-zaavok/>

Визначили поетку, які поїде від України змагатися на європейському

чемпіонаті зі слему. – Олеся Бойко

У 2025 році Україна офіційно стала партнером World Poetry Slam Organization та отримала право щороку делегувати своїх представників на європейський чемпіонат із поетичного слему, а в разі перемоги – і на світовий. Відбір World Poetry Slam Ukraine складається з кількох етапів: онлайн-конкурс, офлайн-півфінали у чотирьох містах (Харків, Київ, Одеса, Львів), національний фінал у Києві. На перший етап організатори отримали понад 150 заявок з усієї України – від початківців до досвідчених слемерів. Учасники надсилали відеозаписи виступів, підготовлені за правилами класичного поетичного слему: без музичного супроводу, монтажу чи реквізиту – лише авторський текст і жива подача. Після технічного відбору відео перевірили на відповідність правилам і передали на оцінювання журі. Від 1 до 28 лютого експерти виставляли бали за ключовими критеріями: текст, подача, оригінальність, артистизм і загальне враження. Паралельно тривав етап глядацького голосування. За його результатами 16 учасників отримали додаткові бали до загального рейтингу. Фінальний список учасників офлайн-туру сформовано на основі сумарної оцінки – балів журі та результатів глядацького голосування. Самі офлайн-півфінали проходили за адаптованою європейською системою поетичного слему. У кожному місті – Харкові, Києві, Одесі та Львові – виступали по 16 учасників. Вони читали власні тексти, а їх оцінювали кілька незалежних суддівських панелей та глядацьке журі. Окремою особливістю відбору стала система lucky losers – учасників, які не пройшли напямучу через свої півфінали, але показали одні з найвищих результатів серед усіх міст та отримали додаткове місце у фіналі. За результатами півфіналів до фіналу пройшли 12 учасників, а ще четверо потрапили до фіналу у статусі lucky losers. Перемогу здобула Скалозубство. Докладніше:

<https://chytomo.com/vyznachyly-poetku-iaki-poide-vid-ukrainy-zmahatysia-na-ievropejskomu-chempionati-zi-slemu/>

Музейна справа

Що варто знати про київського шістдесятника Григорія Гавриленка? – Аліна Колотєєва

Від 4 червня по серпень 2026 року Музей Ханенків представляє проєкт «Григорій Гавриленко. Нове життя». Назва експозиції походить від знакової серії творів художника-шістдесятника – ілюстрацій до «Vita Nova / Нове життя» Данте (1965). Це перша за майже двадцять років виставка, яка звертається до творчості Гавриленка й представляє понад 100 робіт автора з приватної колекції Е. Димшица. Кураторка – історикиня мистецтв Л. Герман. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/vistavka-grigoriy-gavrilenko-nove-zhittya-u-muzeji-hanenkiv-z-4-cherwnya-315265/>

До дня Кисва на Подолі відкрився оновлений музей «Кам'яниця київського вїта». – Тетяна Борисенко

На вул. Костянтинівській відкрито оновлену експозицію музею «Кам'яниця київського вїта». Це найстаріша житлова кам'яниця столиці,

зведена наприкінці XVII ст. у стилі українського бароко. Як розповів заступник гендиректора ДІАЗ «Стародавній Київ», це один із двох збережених зразків цивільної житлової архітектури XVII століття. Крім цієї кам'яниці, у Києві залишився лише один аналогічний об'єкт – сучасна будівля Музею гетьманства. «Оновлена експозиція розповідає про роль війта у житті міста та показує тяглість київського самоврядування. Це приклад того, що навіть у час війни Київ інвестує у збереження культурної пам'яті та створення сучасних музейних просторів», – сказано у повідомленні ДІАЗ «Стародавній Київ». Докладніше:

<https://suspilne.media/kyiv/1319673-do-dna-kieva-na-podoli-vidkrivsa-onovlenij-muzej-kamanica-kiivskogo-vijta/>

Охорона культурної спадщини

Проєкт з Херсонщини про художницю Поліну Райко отримав європейську нагороду. – Дарина Рубан

28 травня на Кіпрі відбулась церемонія Europa Nostra Award – одного з найавторитетніших європейських конкурсів у сфері культурної спадщини. Серед 30 лауреатів відзнаки отримали три українські організації, одна із них – «Центр культурного розвитку „ТОТЕМ”». Проєкт показав знищену спадщину П. Райко, яка перебуває на тимчасово окупованій території, але попри це для України не втрачена. Вона є частиною української ідентичності. Роботу представила кураторка ГО «Центр культурного розвитку „ТОТЕМ”» О. Афанасьєва. А разом із нею на церемонії була Є. Євсєєва – кураторка Heritage Monitoring Lab, яка документує втрати культурної спадщини. Завдяки роботі команди будинок художниці в Олешках у 2021 році потрапив до списку об'єктів культурної спадщини. Докладніше:

<https://shotam.info/proiekt-z-khersonshchyny-pro-khudozhnytsiu-polinu-rayko-otrymav-ievropeysku-nahorodu/>

У селі Демня на Львівщині після реконструкції відкрили історичний костел. – Наталія Шутка

У селі Демня Стрийського району відкрито костел Матері Божої Ченстоховської, пам'ятку архітектури місцевого значення, що багато років перебувала у занедбаному стані. Всі роботи виконано без залучення коштів державного чи місцевого бюджетів. Докладніше:

https://zaxid.net/u_seli_demnya_na_lvivshhini_pislya_rekonstruktsiyi_vidkrii_i_istorichniy_kostel_n1638207

Міжнародне співробітництво

У Кенії відкрили першу в Східній Африці «Українську книжкову полицку»

У столиці Кенії Найробі відкрито першу в Східній Африці «Українську книжкову полицку». Вона запрацювала в Національній бібліотеці Кенії. Ініціатива реалізується під патронатом першої леді України О. Зеленської. Нині вона об'єднує 390 українських книжкових полицок у 72 країнах світу. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-kenii-vidkryly-pershu-v-skhidnij-afrytsi-ukrainsku-knyzhkovu-polychku/>

Фонди Національного музею музичних інструментів у Римі поповнилися українською бандурою. – Юлія Дон

У столиці Італії пройшли урочистості з нагоди передачі традиційного українського інструмента – бандури – до колекції Національного музею музичних інструментів (MNSM). Цей крок став вагомим подієм у сфері культурної дипломатії, спрямованою на популяризацію та представлення національного культурного надбання України на європейському просторі. Реалізація цієї культурної справи стала можливою завдяки зусиллям української асоціації Ucraina CreAttiva, роботою якої керує її президентка В. Шевченко. У церемонії передачі автентичного інструмента взяли безпосередню участь директорка музейної установи Соня Мартоне, очільниця Департаменту з питань популяризації культурної спадщини Міністерства культури Італії докторка Альфонсіна Руссо, директор Служби використання та комунікації культурної спадщини Генеральної дирекції музеїв доктор Лука Меркурі, Надзвичайний і Повноважний Посол України в Італії І. Брусило. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/93873/fondy-nacziionalnogo-muzeyu-muzychnyh-instrumentiv-u-rymi-popovnylysyia-ukrayinskoyu-banduroyu/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm